

ESTUDI ZURICH-RACC “MOBILITAT DES D’UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE A MADRID”

El RACC i Zurich Seguros analitzen la percepció de seguretat i les diferències en els hàbits de mobilitat d’homes i dones

El 40% de les dones han patit assetjament físic o verbal mentre caminaven de dia pels carrers de Madrid, més del triple que els homes

- El 60% de les dones que es desplacen per Madrid modifiquen els seus hàbits de mobilitat per motius de seguretat personal, davant del 30% dels homes.
- Més de la meitat de les dones (52%) han patit un incident -assetjament, robatori, furt o agressió- mentre es desplaçaven de dia per Madrid, independentment del seu mode de transport, enfront del 31% dels homes.
- Una part de les dones (39%) i en menor mesura dels homes (14%) senten que anar a peu per Madrid és insegur en horari nocturn. A l’altre extrem, el cotxe i el taxi es troben entre els transports que inspiren més seguretat personal durant les nits, als quals se suma el bus quan és de dia.
- Les dones prenen més mesures de seguretat personal que els homes quan es desplacen de nit: 9 de cada 10 (90%) procuren anar acompanyades, davant el 57% dels homes; i més de la meitat (52%) parlen per telèfon per a sentir-se segures, mentre que només ho fa 1 de cada 10 homes (12%).
- Una àmplia majoria dels homes i de les dones consideren que haurien d’incrementar-se les mesures de seguretat a la via pública i al transport públic.

Madrid, 14 d’octubre de 2020 – El RACC i Zurich Seguros presenten l’estudi “*Mobilitat des d’una perspectiva de gènere a Madrid*”, que analitza la percepció de seguretat personal i els hàbits de mobilitat que tenen els homes i les dones mentre es desplacen per Madrid a peu o en diferents modes de transport públics i privats.

Aquest estudi, que és dels més amplis que s’han fet sobre aquesta matèria a Espanya i que se suma al presentat a Barcelona fa unes setmanes, ha analitzat la percepció de seguretat dels ciutadans en funció del transport que utilitzen, el seu gènere i el moment del dia, així com les situacions d’assetjament, agressió, robatori o furt que declaren haver patit. **En base a més de 1.500 enquestes i 17.000 observacions de comportament en hora punta al bus i al metro**, les conclusions indiquen que, en general, les dones pateixen més incidents que els homes i que aquests tenen lloc amb més freqüència durant el dia. Tot i que el vehicle privat és el que ofereix una major sensació de seguretat

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com Sala de Premsa

als usuaris, hi ha serveis públics que també compten amb una elevada confiança dels ciutadans, especialment el taxi i el bus diürn.

Ara, en un moment en el qual s'ha d'incrementar la seguretat sanitària per a seguir fent front a la COVID-19 als espais públics, també és el moment d'abordar altres aspectes que ajudin a augmentar la percepció de seguretat que tenen les persones mentre fan els seus desplaçaments habituals, especialment les dones tant en horari nocturn com diürn, ja que és un factor que condiciona enormement les seves decisions de desplaçament i perjudica el nivell d'ús del transport públic.

Per aquest motiu, el **RACC**, com a Club de serveis a la mobilitat amb experiència en desenvolupar estudis relacionats amb la mobilitat, i la companyia asseguradora **Zurich**, que treballa la cura i la protecció de les persones, a més de fomentar la vida saludable i la pràctica esportiva, especialment entre les dones, han elaborat aquest estudi amb la voluntat que serveixi de referència a les administracions públiques i que es tingui en compte el gènere en el desenvolupament de noves polítiques de mobilitat i de planificació de l'espai públic. En definitiva, per contribuir a aconseguir una mobilitat sense prejudicis de gènere i que inspire confiança i seguretat en tota la població, i així contribuir a la recuperació i increment del nivell d'ús del transport públic.

RESULTATS DE L'ESTUDI

1. ENQUESTA SOBRE LA SEGURETAT EN ELS DESPLAÇAMENTS

Els hàbits de desplaçaments són diferents segons el gènere i l'hora del dia:

- Les dones utilitzen més el transport públic que els homes, tant de dia com de nit, mentre que ells les superen en l'ús del vehicle privat, segons les respostes que han donat les persones enquestades.
- De dia, el 54% de les dones declaren que es desplacen a peu, però de nit només ho fa el 26%. En canvi, l'ús del cotxe i la moto entre les dones augmenta quan es fa de nit fins al 47%, mentre que de dia els utilitzen el 41%.
- L'ús del taxi creix de forma substancial durant la nit en ambdós gèneres fins a assolir el 44% de les dones i el 31% dels homes (davant el 3% durant el dia en tots dos).

La percepció de seguretat personal és un factor decisiu en la mobilitat

- El 60% de les dones declara que canvia els seus hàbits de mobilitat -sigui el transport, la ruta o l'horari- per motius de seguretat personal, enfront del 30% dels homes.
- Per al 57% de les dones la seguretat personal és un factor que influeix molt quan decideixen en quin mode de transport es desplaçaran, davant el 32% dels homes.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

El cotxe, el taxi i el bus diürn són els modes que inspiren més confiança

Les percepcions actuals de seguretat personal dels usuaris estan perjudicant l'ús de determinats mitjans de transport sostenible:

➤ PERCEPCIÓ DE SEGURETAT DE DIA:

- El cotxe i el bus són considerats els modes **més segurs** per a desplaçar-se, tant pels homes (un 72% el cotxe i un 70% el bus) com per les dones (77% el cotxe i 68% el bus). Així mateix, el taxi és segur per al 72% dels homes i el 59% de les dones.
- Entre els modes que generen major **inseguretat** personal, les dones citen la bicicleta (el 32% se sent insegura amb ella a Madrid) i, en molta menor mesura, la moto i el metro (en ambdós casos segons el 8% de les enquestades). Per als homes, els més insegurs són els vehicles de mobilitat personal o VMP com els patinets (19%), seguits de la bicicleta (18%) i la moto (11%).

➤ PERCEPCIÓ DE SEGURETAT DE NIT:

- Ambdós gèneres coincideixen en els tres modes que consideren **més segurs** quan es fa fosc: el cotxe (per al 73% dels homes i el 75% de les dones); el taxi (75% dels homes i 65% de les dones), valorant elles la seguretat 10 punts per sota que els homes, i la moto per a una mica més de la meitat dels homes (51%) i de les dones (57%).
- En l'altre extrem destaca la **inseguretat** que genera a les dones desplaçar-se a peu de nit (el 39% ho considera insegur), seguit en menor mesura pel metro (per al 28%) i el bus (18%). Per a ells, anar a peu també és insegur, però en molta menor mesura (14%), i situen per davant els vehicles de mobilitat personal (33%) i el tren (22%).

Més de la meitat de les dones (52%) declaren que han patit un robatori, furt, assetjament o agressió mentre es desplaçaven de dia, enfront del 31% dels homes

➤ ROBATORIS I FURTS DE DIA:

En general, les dones pateixen més robatoris i furts que els homes: al 27% de les dones i al 17% dels homes els han robat alguna vegada mentre es desplaçaven de dia per Madrid.

- A peu, en metro i en moto és quan es produeixen més robatoris i furts: al 22% de les dones els han robat al metro, davant el 10% dels homes; i a un 20% mentre anava a peu, davant el 12% dels homes. En moto, ho han patit el 15% de les dones i el 9% dels homes.
- En el transport privat destaquen la bici i els vehicles de mobilitat personal (VMP): el 12% de les dones i el 10% dels homes han patit un robatori desplaçant-se en aquests modes.

➤ ROBATORIS I FURTS DE NIT:

En la franja nocturna, quan es redueixen els desplaçaments i es prenen més mesures de seguretat, tots dos gèneres han patit menys robatoris i furts (9% de dones i 10% d'homes).

- Les principals diferències es donen en el transport públic, mentre que en modes privats la incidència és baixa i similar: les dones han patit més robatoris quan anaven a peu (11%) i en tren (9%) i els homes quan anaven en bici o VMP (16%) i caminant (14%).

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

➤ ASSETJAMENT DE DIA: ☀

De mitjana, el 41% de les dones han patit assetjament físic o verbal o una agressió quan es desplaçaven de dia per Madrid, mentre que en el cas dels homes la xifra es redueix al 23%. Les principals diferències es troben en els desplaçaments a peu i en el transport públic:

- El 40% de les dones han patit assetjament mentre anaven a peu de dia pels carrers de Madrid, més del triple que els homes (12%).
- En la majoria dels transports públics, l'assetjament cap a les dones supera àmpliament el que pateixen els homes: al metro ho han patit el 35% de les dones i l'11% dels homes; al tren, el 21% de les dones i el 8% dels homes; i a l'autobús, el 19% de les dones i l'11% dels homes. El taxi, en canvi, és el mode on ambdós gèneres han patit menys assetjament (4% de les dones i 8% dels homes).
- Pel que fa al vehicle privat, destaca el fet que el 38% de les dones han patit assetjament mentre es desplaçaven en moto, davant el 21% dels homes.

Mode	ASSETJAMENT DE DIA			
	Dona		Home	
	Sí	Prefereix no contestar	Sí	Prefereix no contestar
A peu	40%	6%	12%	9%
Bici/VMP	26%	4%	21%	9%
Metro	35%	5%	11%	8%
Bus	19%	5%	11%	8%
Tren	21%	9%	8%	8%
Moto	38%	8%	21%	9%
Cotxe	20%	6%	21%	8%
Taxi	4%	0%	8%	20%
Mitjana	41%	--	23%	--

 Diferència significativa entre gèneres

➤ ASSETJAMENT DE NIT: 🌙

De mitjana, el 28% de les dones han patit assetjament físic o verbal o una agressió quan es desplaçaven de nit a Madrid, mentre que en el cas dels homes la xifra es redueix al 16%.

- Gairebé la meitat de les dones (47%) han patit situacions d'assetjament mentre anaven a peu de nit per Madrid, més del triple que els homes (15%).
- Al 29% de les dones les han assetjat quan anaven en bici o en vehicles de mobilitat personal, davant el 16% dels homes.
- Al transport públic, durant la nit destaca l'assetjament cap a les dones al metro, on n'han patit el 28%, de nou més del triple que els homes (9%). El taxi és el mode més segur per a tots dos gèneres, si bé les dones (8%) pateixen més assetjament que els homes (3%).
- Entre els modes privats, destaca l'assetjament que han patit tant homes com dones (ambdós 21%) quan anaven en moto de nit.

Mode	ASSETJAMENT DE NIT			
	Dona		Home	
	Sí	Prefereix no contestar	Sí	Prefereix no contestar
A peu	47%	4%	15%	8%
Bici/VMP	29%	7%	16%	12%
Metro	28%	6%	9%	6%
Bus Mussol	15%	5%	11%	8%
Tren	15%	15%	14%	6%
Moto	21%	0%	21%	7%
Cotxe	10%	5%	13%	6%
Taxi	8%	5%	3%	8%
Mitjana	28%	--	16%	--

 Diferència significativa entre gèneres

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
 Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 premsa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

Les dones prenen més mesures de seguretat personal que els homes quan es desplacen de nit

- 9 de cada 10 dones (90%) procuren anar acompanyades de nit, enfront del 57% dels homes.
- Més de la meitat de les dones (52%) parlen per telèfon per a sentir-se segures, mentre que tan sols ho fa 1 de cada 10 homes (12%).
- El 96% de les dones opta per caminar per carrers on hi hagi gent o establiments oberts, o bé per carrers il·luminats (98%), i en el cas dels homes ho fan el 73% i el 83%, respectivament.
- El 24% de les dones i el 10% dels homes prenen mesures addicionals, com per exemple caminar ràpid i estar atents a les persones del seu voltant, informar del seu recorregut a un amic o familiar, o agafar un taxi per evitar anar a peu i en transport públic.

Els homes i les dones coincideixen en afirmar que s'haurien d'ampliar les mesures de seguretat a la via pública i al transport públic

- Més del 80% de les dones creuen necessàries les següents mesures de protecció:
 - Sancions més elevades per a les persones que agredeixen o assetgen (89% de les dones i 81% dels homes).
 - Increment del personal de seguretat al metro (82% de les dones i 73% dels homes).
 - Millora de l'enllumenat a l'espai públic (82% de les dones i 72% dels homes).
- En menor mesura, el 62% de les dones i el 56% dels homes valoren la necessitat d'instal·lar més càmeres de seguretat al metro.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

2. OBSERVACIONS DE COMPORTAMENT AL TRANSPORT PÚBLIC

L'estudi també ha observat els hàbits de mobilitat dels homes i les dones al metro i a l'autobús, tant de dia com de nit, posant el focus en si es desplacen sols o acompanyats. Per fer-ho, ha realitzat observacions en dos dels principals intercanviadors del metro de Madrid (Plaza Castilla i Moncloa), i en 6 línies d'autobús diürn i 6 línies de Bus Búho que recorren diferents barris de la ciutat. Els resultats mostren diferències significatives segons el gènere i la franja horària:

➤ METRO

- A l'intercanviador de Plaza Castilla (Línies 1, 9 i 10):
 - En aquest punt de la xarxa de metro, les dones que viatgen soles es redueixen més de la meitat en les hores nocturnes: durant el dia, el 63% de les dones observades viatjaven soles, mentre que durant la nit només ho feien el 27%.
 - En els homes, la diferència entre el dia i la nit és menys acusada: de dia, el 62% viatgen sols i de nit ho fan el 48%.
- A l'intercanviador de Moncloa (Línies 3 i 6):
 - En aquest transbordament, els usuaris també tendeixen a viatjar més acompanyats quan cau la nit, especialment les dones: de dia, el 39% de les dones van en parella o grup, mentre que de nit passen a ser el 72%.
 - Els homes que viatgen acompanyats representen el 32% quan és de dia i el 61% quan és de nit.

➤ BUS DIÛRN (línies analitzades: L1, L3, L19, L30, L49 i L152):

- De mitjana, el 48% dels homes i el 53% de les dones viatgen sols i no hi ha diferències significatives entre ambdós gèneres.

➤ BUS NOCTURN "BÚHO" (línies analitzades: N1, N4, N11, N12, N17 i N23):

- De mitjana, només el 21% de les dones viatgen soles, el que representa 32 punts menys que en les línies diürnes. En canvi, el percentatge d'homes que viatgen en solitari es manté estable, sent el 46% en horari nocturn i el 48% en horari diürn.
- En les línies de la perifèria, tant homes com dones viatgen menys en solitari, en comparació amb les línies cèntriques.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

CONCLUSIONS

La percepció de seguretat en els desplaçaments ha de millorar per tal que, en un context de recuperació de l'ús del transport públic i dels trajectes a peu per a una major sostenibilitat, aquests mitjans augmentin el seu ús.

- El 60% de les dones canvien els seus hàbits de mobilitat (transport, ruta o horari) per motius de seguretat personal, mentre que només ho fa un 30% dels homes.
- En general, les dones pateixen més incidents que els homes (52% vs. 31%), i aquests tenen lloc amb més freqüència durant el dia. A la nit hi ha menys desplaçaments, però també es prenen més precaucions, especialment per part de les dones (el 90% pren mesures de seguretat).
- El taxi és el mode de transport públic que inspira més seguretat i és on es produeixen menys incidents, tant per a dones com per a homes.
- Anar a peu és el mode més insegur durant la nit segons el 39% de les dones, davant el 14% dels homes. Aquesta percepció ve motivada, en part, perquè el 47% de les dones declaren que han patit algun tipus d'assetjament o agressió mentre caminaven de nit per Madrid, enfront de només el 15% dels homes.
- Anar en metro és el segon mode que més dones perceben com a insegur durant la franja nocturna. Ho afirma el 28%, el mateix percentatge que ha estat víctima d'un assetjament o agressió mentre es desplaçava de nit en aquest mode de transport. Per això, una de les mesures que consideren fonamental és que hi hagi més presència de personal de seguretat a les estacions.
- Pel que fa al vehicle privat, com el cotxe i la moto, es percep com a molt segur, malgrat que en motocicleta es pateix una important quantitat d'incidents d'assetjament i robatori durant el dia.

RECOMANACIONS DEL RACC

Després de l'aturada provocada per la COVID-19 i per a fer front a les noves necessitats de la mobilitat que es generen per la tornada a l'activitat habitual, l'administració pública, els operadors de transport i la resta dels actors del sector de la mobilitat estan repensant l'organització de l'espai públic, la gestió de la mobilitat i l'oferta de transport públic i compartit.

És per això pel que ens trobem en un moment idoni per a considerar les qüestions de gènere en aquest replantejament de la mobilitat, tant en l'àmbit urbà com metropolità:

- L'increment i promoció dels desplaçaments a peu ha d'acompanyar-se de mesures de protecció de gènere a l'espai públic.
- Una menor presència d'usuaris al metro o tren pot incrementar les situacions de risc de gènere.
- Introduir mesures de gènere en horari nocturn per tal que les dones no hagin de prendre tantes mesures d'autoprotecció.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

➤ **Recomanacions per a les administracions públiques**

- Inventariar l'espai públic (carrers, parcs, etc.) per identificar les necessitats d'actuació en funció de la seguretat en la mobilitat a peu:
 - Millorar la il·luminació de l'espai públic (carrers, parcs, túnels, etc.) i els voltants del transport públic.
 - Millorar les zones amb escassa visibilitat (carrerons, zones amb arbustos, etc.).
 - Identificar àrees en transició temporal: zones d'obres, solars, etc.
 - Incrementar el nombre de semàfors amb polsador per a minimitzar el temps d'espera.
 - Realitzar intervencions en zones abandonades: neteja i activitats d'animació de l'espai públic (els llocs es respecten més si la gent els sent com a propis).
- Analitzar enquestes i dades en funció del gènere, el que permetrà planificar tenint en compte les necessitats de tota la població.
- Elaborar auditories de mobilitat i gènere liderades per dones.
- Assegurar la participació de dones en els projectes de seguretat en la mobilitat, de planificació urbana i de disseny de l'espai públic.
- Aprofitar l'ús d'Intel·ligència Artificial per tractament de la imatge per tal d'identificar situacions de risc en càmeres de vigilància i poder intervenir ràpidament.
- Promoure aplicacions públiques d'avís immediat (botó S.O.S.).

➤ **Recomanacions per als operadors de transport públic**

Les dones representen una majoria d'usuàries del transport públic i aquest ha de desenvolupar les seves millores de serveis, qualitat i seguretat atenent a aquest col·lectiu.

- Realitzar auditories de gènere, donant major pes a aquest factor en les enquestes de satisfacció i posant èmfasi en qüestions de seguretat.
- Establir un sistema de parades a demanda en rutes d'autobusos nocturn o d'àrees perifèriques.
- Desenvolupar APPs de mobilitat amb dades d'horaris en temps real, perquè els usuaris sàpiguen les hores exactes de pas i puguin reduir el temps d'espera en parades (sobretot en zones poc transitades).
- Incrementar la presència d'agents de seguretat i de càmeres a les estacions.
- Millorar la il·luminació d'estacions, andanes i parades d'autobusos.
- Assegurar la visibilitat a les marquesines d'autobús.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

Sobre Zurich Seguros

Zurich Insurance Group (Zurich) és una asseguradora líder multicanal que proporciona serveis als seus clients a nivell mundial i local. A través dels seus prop de 55.000 empleats, ofereix una àmplia gamma de productes i serveis de línies personals i d'empreses, així com de vida. Entre els clients de Zurich es compten particulars, petites empreses, companyies mitjanes i grans, així com multinacionals, en més de 215 països i territoris. El Grup té la seva seu principal a Zurich (Suïssa), on va ser fundat el 1872. La societat de cartera, Zurich Insurance Group Ltd (ZURN), cotitza a la borsa de Suïssa SIX Swiss Exchange i té un programa de nivell I d'American Depositary Receipts (ZURVY), que es negocia en el mercat no organitzat (OTC) a OTCQX. Per a més informació sobre Zurich visita: www.zurich.es

El Grup Zurich a Espanya va obrir la seva primera oficina a Barcelona el 1884 i compta amb més de 130 anys d'història. En l'actualitat té prop de 2.000 empleats repartits per tot el territori espanyol i 2,4 milions de clients amb 3 milions de pòlisses contractades, el que la converteix en una de les principals companyies de el sector. Zurich Seguros està consolidada en el mercat com una companyia líder que destaca per la seva solidesa i solvència. A més, la companyia compta amb algunes de les certificacions més prestigioses del mercat en l'àmbit de la conciliació, com el EDGE (Certificació en Igualtat de Gènere), i ha estat reconeguda com a Top Employer durant 12 anys consecutius.

Sobre el RACC

El RACC és una entitat que ofereix cobertura i serveis d'alta qualitat per atendre les necessitats de més de 10 milions de persones a qualsevol lloc del món. És especialista en la prestació d'assistència personal, familiar, mecànica, sanitària urgent i a la llar i té la xarxa d'autoescoles més gran de l'Estat. Per cobrir les seves necessitats, l'entitat realitza 1.193.000 assistències a l'any i gestiona 600.000 pòlisses d'assegurances de diferents rams. El RACC promou una nova cultura de la mobilitat més segura i respectuosa amb el medi ambient, i té una gran capacitat de divulgació i influència en aspectes relacionats amb la millora de la seguretat viària, la reducció dels accidents i les infraestructures.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)